

unor indivizi cu buze străine? Asta nu-i patriotism!

Apoi dreptate! Ce dreptate pentru niște agitatori, irredentiști, trădători de patrie?! — Furci pe seama lor nu dreptate!...

...Așa glăsuște spiritul public «patriotic» cătră dl Széll, și patriot fiind și dinsul, și încă ce patriot, ascultă de «spiritul public» și se conformează.

Astfel ajungem la schimbarea cea nouă. Nu e o schimbare la față, ci o demascare.

De aceea față cu noi, cari nu aspirăm la mărirea fiilor lui Árpád, — cum fac fiii lui Israel — nu mai există lege, nici drept, nici dreptate.

Păzitorii legii, ne insultă în templul justiției în numele «statului maghiar». Ne insultă pe noi, cei vii fără nici o deosebire. Și insultă pe cei morți, cu deosebită atenție la cei aleși ai noștri: martirii, eroii noștri. Ii insultă cu vreme, fără vreme, cu cuvântul viu și în scris, presă și procurori, precursori și ziariști, juși și gendarmi, postari și părgari; dela cel din urmă slujbaş până la cel mai înalt satrap, dela Lázár Miklós până la Perczel Dezsó.

Acești insultători și-au ales cu deosebire pe Iancu drept obiect al preocupărilor lor.

Pe Iancu, eroul nostru! Pentru-că el a fost reprezentantul nostru în cel mai grav moment al energiei naționale, pentru-că în numele lui se concentrează trecutul și viitorul nostru, luptele și aspirațiile noastre.

Pe Iancu, viteazul nostru, pentru-că pe el nu l-au putut învinge nici-odată, nici-cum! Nici cu armele luptei locale în câmpul deschis, nici cu perfidia ascunsă, nici prin agenții lor secreți, nici cu trădarea, nici cu sperjurul. De toate s'au folosit — înzădar. Toate armele, cinstite și necinstite le-au usat fără folos. Iancu a rămas viteazul, mândrul și marele Iancu. Neînvinși nici-odată, și totdeauna învingători, până-ce nu a căzut în lupta cu sine însuși, erou și jertfă al propriului său suflet, victima tragediei sale sublime.

Dar' căderea aceasta, în lupta cu sine însuși, în lupta cu gândurile și idealurile sale, — căderea aceasta n'a fost decădere, ci înălțare; n'a fost decât triumf, și apoteoză.

El s'a glorificat — și de aceea ei nu-l pot suferi și-l insultă. Il insultă în mormânt, pentru-că nu l-au putut învinge în viață. Și apoi poate și pentru-că el a fost așa de bun la inimă, așa de milos, uman, generos, nobil, încât multora le-a apărât și le-a cruțat viața.

Insulta e acum recunoștința pentru el, care a lăsat în viață pe cei-ce la viața lui atentau.

Nouă «legea» nu ne iartă să venerăm mormântul eroului nostru cu un monument; legea nu ne iartă să punem o «cunună de flori» pe crucea mormântului lui; legea nu ne iartă să spunem o vorbă de rugăciune, ori un cuvânt de slavă la groapa lui...

Lor însă legea le permite să confişte banii altora; să încalce mormintele și să pângărească altarele; să insulte memoria sfântă a reșoștilor în Domnul; să scormonească, ca hienele, mormintele sfinte de dragostea unui popor întreg.

Nouă legea nu ne permite venerațiunea; ear' lor le permite insultarea!

Asta-i lege?

Noi, că venerăm mormintele și cinștim memoria morților, sântem dați în judecată, — ear' ei, cari insultă morți,

năvălesc în biserici, răpesc cununi de pe altar și de pe cruci, și compromit justiția cu nedreptățile și necuviințele lor păcătoase, — ei sânt liberi de judecată, scutiți de prigoane, puși la umbra dreptului.

— Apoi asta-i drept?

Și culmea tuturor! Noi ne închidăm și ne supunem, până peste măsură legilor; noi tămiem altarele; ne rugăm sub cruce; și plecăm la morminte și le împodobim cu flori, ear' în biserici ne rugăm pentru reșoștii insultați de ei, și ne rugăm și pentru cei-ce ne urșesc, ne dușmănesc și ne prigonesc pe noi, ca D-zeu să-i ierte, că nu știu ce fac...

Și totuși noi sântem acușaiți pentru păcate împotriva religiei. Noi facem cultul morților, ear' ei comit insulta morților — și totuși noi — dușmani ai religiei!

Noi facem rugă la biserică, ne retragem în altarele noastre, la mormintele morților noștri, ca să avem un moment liber de insulte și lovituri lor, și totuși noi — potrivnicii religiei.

Aceasta ce-i? Aceasta-i dreptate? Nu! E fariseism, terorism și lășitate nemernică, — ear' nu dreptate!

Ce vom face în fața încălcărilor legii, a dreptului și dreptății?

— Vom fi apărătorii legii, dreptului și dreptății!

Ce vom face în fața tariseilor lași?

— Vom fi sinceri și întrepzi; deschiși, cu fruntea ridicată și necinșii.

Ce vom face față cu teroristii?

— Vom fi bărbați bravi, cu caracter ferm și nu ne vom lăsa terorisați.

Ce vom face cu insultătorii? Vom insulta și noi? Nu! Pentru-că nimic nedrept nu le vom spune, și ce-i drept nu-i insultă. De le-am spune ori-ce din câte fac, toate drept le vom spune. Și despre ai lor, o câte am avé de spus!! Despre Kossuth, despre Perczel și despre câți alții, pe cari ailor oameni i-au dovedit de criminali și păcătoși!

Cu noi va fi dreptatea, religieuna și D-zeu. Și vom învinge. Trebuie să învingem. Veacul ce răsare nu mai poate suferi domnia păcatului, fărădelei și tiraniei.

Soarele dreptății trebuie să răsără. Zorile se apropie, — pentru-că strigoiul prea și-au jucat toate bachanaliile lor.

Deschiderea parlamentului englez.

Martii s'a deschis la Londra parlamentul englez, după-cum am anunțat deja, în mijlocul unei agitații generale, pentru-că tocmai atunci erau prospete încă știrile despre desastrul armatei engleze în Africa-sudică.

Parlamentul englez a fost deschis cu mesaj de tron.

În discursul tronului englez, ținut cu ocazia deschiderii, sânt următoarele detalii destul de caracteristice pentru starea de lucruri din Anglia, precum și pentru modul de a vedé al reginei Victoria, împărăteasa Indiilor:

»Pacea care s'a rupt în Africa-de-Sud încă de pe când am vorbit pentru ultima-ora în parlament, din nefericire, nu s'a stabilit. Făcând excepție de aceasta, relațiunile cu celelalte state sânt destul de amicale. Poporul meu a luptat cu abnegație și entuziasm în contra invasiunii republicei Transvaal și a statului liber Orange în coloniile engleze din Africa-de-Sud.

El a răspuns imediat la apelul făcut. Trupele de pe uscat, precum și cele de marină, cari au făcut cu cele dintău acțiune comună, nu s'au lăsat — în ceea-ce privește vitejia lor — mai pe jos de cele mai strălucite tradițiuni din istoria militară a Angliei. Sânt adănc și dureros impresionată, că răsboiul a secerat atât de tinere vieți, dar' am văzut cu mândrie și cu nefermă satisfacție sufletească zelul și loialitatea cu cari supușii mei au răsărit din toate părțile, alergând întru apărarea comună a intereselor imperiului.

Am încrederea, că ochii mei nu se vor îndrepta înzădar înspre supuși când le recomand perseveranță în storfările lor și reînnoirea acestora, până-ce vor duce la un fericit sfârșit acest răsboi și vor face restabilirea supremației engleze în Africa-de-Sud.

Discursul tronului menționează apoi tractatul insulelor Samoa, anunțat apropiat espunere a planului de federațiune acceptat de cinci din coloniile australe, reaminteste mai apoi cu părere de rău foamea și ciurma, care băntuie în India și dă de știre despre sporirea cheltuelilor de armată, cheltueli necesitate în urma operațiunilor militare din Transvaal. Cu privire la acestea, discursul tronului se exprimă astfel:

»Experiența unui răsboi îndelungat va da autorităților militare ale țerei învățăminte de cea mai mare însemnătate. Sânt convinsă, că parlamentul nu va sta un moment în cumpănă pentru acordarea și votarea sumelor ce ar fi necesitate de echipările și înarmările destinate apărării naționale, judecând și gradul de responsabilitate, ce incumbă posesiunea unui așa de vast imperiu în niște vremuri, când mai multe din celelalte națiuni se silesc din toate puterile și fac sacrificii pentru sporirea flotelor lor. Atențiunea ce a dat parlamentul englez pentru armarea flotei britanice și pentru lucrările de apărare ale coastelor nu va rămâné de sigur fără rezultat.

Mesajul observă în fine, că timpul nu e favorabil acum pentru reforme interne, cari reclamă mari cheltueli; și se încheie cu următoarele cuvinte: »Atotputernicul Dumnezeu se binecuvinte și îndrepteze sfătuirile d-voastre în aceste vremuri grele.

Atât în casa de jos, cât și în casa lorzilor, decurge discuția asupra proiectului de adresă cu mare amiație și cu grave acușări aduse din partea opoșiției conducerii de stat și conducerii armatei.

Posibilitatea căderii actualului guvern englez nu e eschisă.

La
Abonament lunar
pentru
Februarie st. vechiu
invită
Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Chestiuni bisericesti.

Serisoare din Sătmăr.

Când pun mâna pe penă pentru desemnarea dorinței mele, pe care o aş pute numi: dorința comună națională, mă prinde oareși-care sfială, un fel de frică, căci voesc cu tot prețul succes briliant în desemnarea acelor liniamente, ce voesc a crea prin această scrisoare.

Dați-mi voe deci, prea stimați cetitori, de a arunca — în scris trăsurile recerute peste câmpul ce se numeste creșterea femeiei române de dincoace de Carpați. Nu voesc a face pe acest teren, cu penaa mea, o excursiune ostenitoare; căci nu mă iartă nici timpul de care dispun. Voesc numai a indegata — par'că — ca prin treacăt la contribuerea educației fetelor române, cari sânt menite a fi soțiile și mamele fiilor lor Români.

Veselă constat, că cultivarea școlastică și la noi e un monopol la care au drept și fetele.

Afacere pregnantă e educarea fetelor, pentru dezvoltarea caracterului lor moral și pentru-ca să fie temeinic introdusă în deprinderile virtuților creștine, cari sânt lustrul frunței femeiești.

Ponderoasă trebuie deci să fie îngrijirile, ca nu cumva să se cultive băiețele în direcțiune greșită, cum se întâmplă în unele institute de educațiune modernă. Elevele ăstorfel de școale sânt vane și prea lumești; am observat cum bieteile numai cu indiferentism rece indeplinesc esecițiile de pietate.

E lucru constat, că copiii de cum încep a pricepe până la vârsta de 14—15 ani seamănă, în privința manierilor, mult cu mămuța; le place a imita pe alții, dar' mai virtos pe superiori și obiceiurile imitate se înrădăcească, încât om să fie care le-a puté plevi. Prin urmare copilele educate de profesoare arrogante, toate pătimesc de «grandomanie», de acest defect a caracterelor ordinare; care plagă și altcum e mult mai lipicioasă decât alte răsutăți, încât delinquentul, de care s'a înhățat, trebuie să lupte, ca un titan înferbentat de răsboi, în contra acestei epidemii josnice, care pe un om, cu cultură perfectă, îl umple de greață.

Un proverb german zice: »Dumheit und Stolz wachsen auf einem Holz!«

Deci se creștem pe bieteile în halele pietăței, căci religia e simbolul nobleței și culturi adevărate; aceasta frânge păcatul de căpetenie: sumeția. Numai așa vom fi ne seamă îndeajuns de condiția și chemarea viitoare a copilelor.

Controversele arguților campioni ai emancipării au deschis femeilor toate măiestriile și artele. Dar' ce e mai de lipsă pentru ele?... Să devie soții și mame conștii de chemarea lor sublimă, la care nivou numai cu aripile puternice a credinței se pot înălța.

Religia și limba; familia și instrucțiunea sânt armele națiunilor. Cine lucră pentru înaintarea acestora, lucră pentru progresul națiunii; cine le iubește, națiunea o iubește.

Se zice, că soartea națiunilor e în mâinile femeilor. Prin lipsa de religie și virtute creștinească, ele pot împinge o nație în decadență, până-când femeia crescută în școala crucei face glorie nației sale cu vieța ei bogată în idei de o maiestate historică. Femeia astfel crescută are traiu pacinic, care nu o face atât de simțitoare pentru fluxul și refluxul vieții. Puterea divină străbate sufletul petulant a fiecei române și îl liniștește stimpărându-l. Ear' dificultățile lunei par'că trec pe dinaintea ei cu o mână îngrijitoare; deci trăește mai mult.

Și pentru bărbat căsătoria cu dinsa e un post de liniște sfântă. Însé vieța ceealaltei, crescută în școale moderne à la Wlassics, se cuprinde numei cu lumea asta materială: a mânca, a bea, a dormi, a se petrece, a studia cursul monedelor; aceasta este numai o fracțiune miserabilă a vieții. Și oare ce soții și mame(?) vor fi aceste?... Unde nu este credință, nu poate fi nici iubire adevărată; unde nu este blândetă, nu poate fi nici fidelitate; acolo nu este nici perseveranță în luptele grele și amare ale vieții.

Traiu viforos al unei astfel de ființe se repețește în pustiu și se perde în abis gol, în care orcanul conștinței nu află o coardă să deé suspin prin ea. Până-când femeia adevărat creștină strălucește chiar și într'o soarte obscură, căci simburul existenței sale e credința. Această femeie deși apăsată, dar' va fi neînvinșă de resoartele tirane, ce poate că o atacă în calea vieții.

Școala religiei e școala fericirii. Chiar Renan, antagonistul credinței creștine, fiind întrebat pe patul morții de un amic și discipol al seu, care îl cercetase cu copila sa de vre-o 12 ani, se declară pentru creșterea creștinească a femeiei.

— Spune-mi, magistre, — întreabă acesta arătând spre fetiță, — cum să-mi crește fetița, întru învățăturile tale, sau întru ale strămoșilor noștri?

— Crește-o numai, — răspunse muribundul atheu, — după învățăturile strămoșilor: să fie creștină, de vrei să fie fericită și să știe ferici!

— Bine, — zise amicul, — o voiu crește în legea Dumnezeului persecutat de tine!

Ear' Renan a lăcrămat și stând pe marginea mormântului a cerut preot care să-l absoalve de păcatele sale lugubre. Însé amicii lui spăriați de această dorință nu i-au conces, zicând:

— Ce cugeți, magistre, că învățatura ce o ai creat într'o viață, vei frânge-o pe pragul morții? Nu, preot nu-i vom aduce.

(Va urma).

Veturia Lazăr de Purcăreți.

De pe la noi.

— Dela raportorii noștri. —

Feneșul-sășesc, 1 Febr. n. — Nu începe încă, că oamenii se însuflețesc de ce e bun și frumos dela cel mai bogat până la cel mai sărac, își stă întru ajutor dacă cineva îi luminează și le spune foloasele ce le aduce cultura lucrului. Îți crește inima când auzi, că colo și colo Românașii noștri și Românceuțele noastre și-au format societăți de diferite feluri, știind, că prin acestea se cultivă și ajută. Semn dar', că și poporul de rind se luminează din ce în ce mai cu seamă dacă își au luminători adevărați. La sate preotul și învățătorul sânt inima poporului, de cumva aceste își implinesc chemarea. Cu deosebire preotul prin predici acomodate, va câștiga inimile tuturor. Așa s'a întâmplat și în comuna Feneșul-sășesc. O predică acomodată a câștigat inimile tuturor spre a înființa o Reuniune de femei. Aceasta predică a eșit din gura dlui capelan din Cluj Stefan Roșian încă în sfințele sărbătorii ale Crăciunului.

Unor astfel de reuniuni pe sate nu le poți pune basă fără numai din bucate. Imediat după Crăciun a umbat prin sat dela casă la casă spre a înscrie de membri dl învățător Ioachim B. Pop și curătorii Vasilie Topan și Vasilie Oltean dimpreună cu dl Gregoriu Oltean, comerciant. S'au înscriș peste

Fiul seu zace mort în castelul Alilovac.

Când ajunse lângă micuțul pat, ochii lui rămăseră ușași, ear' buzele mute. Inima lui era prea mică ca se poată cuprinde bogăția acestei dureri. Camerierul Iozo, căruia îi tremurau genunchii, își ridica privirea nesigură asupra lui. Când va începe să facă larmă și să ne lovească? cugeta el întru sine.

Contele Alilovich însă, stă aici, la picioarele copilului, ca-și-cum ar fi lovit de trăsnet, ca-și-cum l-ar fi părăsit orice simțire de viață, ca-și-cum ar fi o peatră de mormânturi, din marmoră albă.

El plănuește ceva, însă nime nu știe ce. Ochi îi es din orbite. În sfârșit el întreabă liniștit, fără mânie: »Cine — cine a făcut-o aceasta?«

»Domnule — noi nu o știm aceasta nici unul! Domnișorul s'a fost dus în grădină, și apoi... și apoi... Iozo suspină și se aruncă la picioarele contelui, — apoi am auzit o pușcătură. Noi nu o luarăm în seamă. Domnișorul pușca doar' așa cam de multe-ori după cioare... O Dumnezeule! știu că eu port vina la toate. Trebuia să adeg îndată acolo! Il aflarăm lângă scăldătoare, în iarbă. Sujo zăcea lângă el...»

»Sujo zăcea lângă el«, murmură apatic șermanul om.

Contele Tiberiu Alilovich trimise întreaga servitrimă în grădină, după roze. El nu voia să-și așeze copilul pe lemnul tare de stejar, nici numai pe pânza curată de in. El zăvori toate ușile castelului și se închise în lăuntru singur cu Alfred, lumina ochilor sei.

Lampioane și lămpi ard în jurul patului lui. Servitorii adună roze în corfe mari. Când sună miezul nopții, lucrul e gata. Tiberiu vine și poruncește oamenilor să ducă corfele în sala strămoșească. Acolo gâtesc catafalcul.

El însuși aduce mititelul pe brațe și-l așează deasupra. Iozo vrea să aprindă lumini.

»Dă-i pace«, zice contele cu privirea rătăcită, — »făcilia lui mortuară e pregătită deja. Așezați-vé acum toți în jurul meu și vé rugați pentru el.«

»Tatăl nostru care ești în cer«, începe el. Când sfârșit, se uită împrejur și întreabă: »Sfinții cu toții aci? Nu lipsește nici unul dintre voi?«

Sânt toți.

El deschide ușa.

Sujo, vine în lăuntru cu ochi schințietori, și stă un moment în loc, mișcându-și mâniios coada încoace și încolo.

Apoi urlă și se pitulează hărăndu-se la picioarele unuia pe care spaima paralisătoare îl ținutește în loc, în vreme ce oamenii se dau cu frică la o parte. Cu o săritură se aruncă asupra omului și-l aruncă la pământ. Ucigașul plin de sânge strigă. E vânătorul favorit.

Tiberiu smâncește în grabă prada sa din gura cănelui. Vânătorul favorit se tăvălește pe jos și gângăvind cere iertare.

Contele Alilovich netezește cu mâna animalul și zice liniștit și fără mânie: »Mergeți oamenii și mă lăsați singur cu acest mișel.«

Servitorii es în grabă afară.

Tiberiu duce cănele înderét, în odaia de alături, și leagă pe ucigaș de mâni și de picioare.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Regele lupilor din Alilovac.

— O istorie din Slavonia. —

»Pentru Dumnezeu! Oameni buni! Ajutor! S'a întâmplat o nenorocire! strigă camerierul Iozo, și cei trei cari eșiseră împreună cu el ca să caute pe domnișorul, alergară găfăind într'acolo.

»Domnișorul«, contele Aladar, zăcea în iarbă, apăsându-și pieptul cu amândoué mâinile și gemând încet. Sujo, cănele de vânat lupi, soțul seu de joc, veghia lângă el, rânjindu-se ori de câte ori făcea Iozo vre-o mișcare, ca să se apropie de băiatul rănit.

»Hei! apucați cănele! ajutor oameni buni! Cei doi ajutoari de grădinar încercară de vre-o două-ori să apuce cănele de șgardă. Acesta își întoarse capul hărăndu-se cu mânie. În sfârșit, vânătorul favorit al contelui îl apucă cu amândoué mâinile de urechi; ficiorii încă au dat mână de ajutor, trăind deoparte înderétnicul animal. Apoi toți trei îl legară, cu bréul vânătorului, de un frag.

Iozo vészú într'aceea de copil. »Hvala Bogu (multumesc Doamne) că trăește! E rănit la piept! Domnișorul! Ce și-s'a întâmplat? Cine te-a rănit? Ah! au pușcat după el!«

În lătratul plin de turbare a lui Sujo, se mesteca tânguirea bătrânului Iozo. El ridicase în sus micuțul cap, palid, al băiatului care trăgea de moarte, întrebând pe neresulate: »O, cum ai

ajuns aici? Cine a făcut aceasta? Fii-ne milostiv Doamne! Cine a împușcat după d-ta, domnule conte? Cerule sfinte, dacă află tatăl d-tale despre aceasta! El ne omoară pe toți! Cine a făcut-o aceasta?«

Micul conte horcăia. Sângele negru curgea încet, din rană, peste jacheta cea albă.

»Dar' să-l ducem în castel«, zise vânătorul favorit, »și unul să cheme pe Bara cea bătănă, ca să-l bandageze.«

Oamenii ridicară cu băgare de seamă pe mititelul și-l duseră de acolo pe mână. Vizitii și servitorii eșiră din grajd strigând și alergând încoace. Bucătarul își lăsă carnea tăiată, clucurul buțile, și din toate odăile eșiră toți, în fugă, și strigând: »Ce s'a întâmplat? Domnișorul a fost împușcat! Unde l-au aflat? Cine l-a împușcat? Ah, dacă află domnul conte despre aceasta! El ne ucide pe toți!«

Ei au cuvânt să se teamă de contele, de regele lupilor din Alilovac!

El mergea pe atunci, fără grije, cu pușca în mână în jos cătră Rujița.*

El lăsă ca în jurul unor părți a zidurilor sale vechi, să se facă conacuri. Aici petrecea el săptămâni și luni întregi

* Rujița (Rujița) o ruină pe coasta de meazăzi a muntelui Krndija, din sus de Orahovica, în Slavonia, zidită de Turci și legată prin Rimskip vut (calea romană) cu cetatea mai sus așezată (odinioară cetate romană) Stari. Pe vremea când se petrece istoria noastră, cam pe la 1875, regiunea aceasta nu era plantată cu pădure. Aceasta istorie în trăsuri generale își are substratul într'o întâmplare din istoria familiei de Sirmay.

trăind singurei sale pasiuni, vênatului de vulpi, mâșe sălbaticie, vulturi și gaie. Iarna, când îngheța Sava se găsiu și lupi, ear' în ani mai buni și câte un urs și ris.

A împușca lupi nu-i nici o minune — aceasta o poate face și domnul preot. Dar' pușini o fac aceasta, în Slavonia, în felul contelui Tiberiu Alilovich: el merge întotdeauna singur. Scoate urșii din adăncă infundătură de stânci dela Papuk, se duce noaptea, prin zăpadă, pe urma urletului de lup ce te cutremură până la mieduvă, și își scoate prada din mijlocul unui cârd întreg.

Și pururea singur.

El e un om isolat.

Când soarele apune în dosul bisericuței sătești din Pistyan, el șede pe dărâmăturile învescute împrejur cu iederă, dela Rujița, și se uită în largul țerei, carea zace învilită în ceață, la picioarele sale — un șes întins, întins. Din orizontul depărtat îl salută ascuțitul pisc al muntelui Harsany, un isolat, ca și Tiberiu Alilovich.

Spre înălțimile albastre ale Harsany-ului, dincolo de Drava, sboară visurile lui Tiberiu.

Acolo a fost cunoscut el, înainte cu zece ani, pe Margareta, acolo o a iubit și sărutat. În Alilovac o a înmormântat.

Nimic nu i-a mai rămas decât Alfred, cel din urmă Alilovich. Ah! când acela va fi odată mare! Il va însoți la vânat și lui nu-i va scăpa nici cel din urmă lup!

Și Tiberiu varsă lacrimi de bucurie gândindu-se la fiul seu.

110 femei cu câte 1/2, 1 și 2 mierțe cu curuz. Cu totul cam 85—90 mierțe.

Scopul acestei Reuniuni e înfrumusețarea bisericii și ajutorarea copiilor săraci de școală.

Statutele acum le pregătește inițiatorul, dl. Roșian. Tot d-sa a stăruit de s'a cumpărat la sf. biserică o evanghelie cu litere latine în preț de 12 fl. 50 cr. de cătră locuitorul din Feneșul-săsesc, Ioan Moga.

E de însemnat, că în această comună mai este și magazin al bisericii, și sperăm, că nu peste mult se va întemeia și o Reuniune de înmormântare, care ar fi cea mai de folos.

Vorbind despre această Reuniune, care e cea dintâi pe sate, sperez, că își va câștiga cât mai în grabă sofi.

„Chimiu“.

Din cronica veacului XIX.

— Date memorabile. —

1 Februarie.

1849. Generalul Czetz atacă armata împărătească la Sura-mare, dar e respins la Ocna.

2 Februarie.

1849. La Brașov sosesc 6000 de Ruși sub conducerea lui Engelhardt — La Blaj se face un atac între Români și căpitanul Puhl. — La Arad 4 Români sunt spânzurați.

1869. Principele României Carol primește dela Bismarck o scrisoare interesantă privitoare la relațiile României cu Ungaria.

1894. Oprea „Tribunei“ și a „Foi Poporului“ de a mai apărea, lipsind din țeară proprietarul E. Brote.

1896. Deschiderea prăvăliei „Concordia“ din Sibiu.

3 Februarie.

1849. Atacul dela Igló, între Kiesewetter și Guyon. Maghiarii au 30 morți, imperialii 4.

1885. Primul proces de presă al „Tribunei“ la curtea cu jurați din Sibiu. Acusatul Ioan Slavici și C. Pop-Păcuraru sunt achitați.

Cronica zilei.

Sibiu, 2 Februarie n. 1900.

3 Februarie: Petrecerea elevilor școlii fundamentale din Năsăud, în favoarea elevilor săraci. — Concurs de inv. la școala comunală din Vistea-inferioară. — Concertul corului bisericesc în Săcărâmb.

4 Februarie: Casina română din Reșinari, adunare generală. — Petrecerea reun. de cântări a plugarilor din Șomcuta-mare. — Producțiunea teatrală-declamațorie în Zlatna pentru înființarea bibliotecii școlare.

Sărbare la „liceul Lazăr“ în București. Marți, la ora 11 a fost o sărbare școlară la liceul „Lazăr“ în București. Sărbarea s'a deschis printr-un imn: „Urare României“, versuri de Eminescu și muzică de I. Costescu. Imnul a fost executat admirabil de către elevii din toate clasele liceului. După imn dl. director al liceului, V. D. Păun a ținut un discurs foarte simțitor și bine alcătuit. Între altele a spus că dela 1812 încoace aproape toate visele noastre de mărire au fost realizate. Adoagă că acum trebuie să se îndeplinească și visul nostru național: iubirea neamului românesc. Mai spune, că adevărata iubire este iubirea de patrie și de religie, căci numai astfel vom pute să ne ajungem țelul de a fi un popor mare și respectat.

Discursul s'a finit cu urări la adresa suveranului și a principelui moștenitor.

»Omule — spune: pentru-țe ai făcut aceasta?»

»Iertare, domnule! — Orologiul! Orologiul!»

»Tu ai vrut dară să-i răpești copilului orologiul și banii?»

»Da!»

Peste o oră — stelele gânditoare lucesc pe firmament — ese Tiberiu eărăși prin ușa castelului în liber. El poartă costumul de magnat, în mare ținută, același pe care l'a avut și la încoronarea regelui. Mantaua cea de catifea roză tivită cu blană, dulama cea galonată și sabia cu care Luca Alilovich alungase odinioară pe Turci din Rujița. La surguciu alb al calpăcului strălucite un rubin din comorile ultimului pașă al Slavoniei. La picioare zurăesc pînțele de aur.

»Puneți seaua pe Gidran«, — strigă el cătră mulțimea care-și intrerumpe deodată poveștile la vederea contelui. Ei stau nemișcați. Numai Iozo, care-și cunoaște stăpânul de când acesta era copil, suspină încet: »A nebunit!»

Ei — auziți?»

Când îi aduce pe Gidran încalecă pe el și-i alungă pe toți de acolo.

Se aude o pirăitură fioroasă. Ce să fie oare?

Ținând lucitoarea sabie în mână, călărește nebunul conte Tiberiu Alilovich pe armăsarul turbat în jurul castelului său.

Servitorii stau plini de frică acunși în tufișuri. Prin noapte se aude ceva

După discurs, școlarii au cântat cu mult foc imnul „Ginta Latină“, care a fost viu aplaudat de toți asistenții. Dl. D. Stoicescu, profesor de desen, a vorbit despre însemnătatea desenului în învățământul nostru secundar. D-sa a făcut istoricul desenului din timpuri antice, a vorbit de arta greacă și romană, laudând pe maeștrii antichității și a mai vorbit în urmă și de arta modernă, care e reprezentată în mod strălucit de artiștii francezi. Citează mai multe nume de artiști și încheie spunând că și noi vom avea mai târziu artiștii noștri. Succesul sărbării l-au avut elevii cari au executat diferite figuri cu măciuci. E de admirat esacitate mișcărilor și modul precis, fără cea mai mică greșală, de a executa cele mai grele figuri. Ca apoteoză, elevii liceului au cântat două bucati superbe, cari au făcut să izbucnească sala în aplause.

Procesul Șugăgenilor. Ieri înainte și după amiază și azi înainte de amiază în procesul de omor al celor patru Șugăgeni și fostul notar Ianculescu s'au luat fasiunile martorilor, între cari și gendarmii cari au făcut inquisițiunea. Natural, că acestia au negat maltrătarile. Interesantă a fost azi ascultarea medicilor cari săvîșiseră secționarea cadavrului. Din fasiunile lor și din opinionea adusă la protocolul de investigație reese, că Petru Cernat însuși și-a pus capăt vieții. Medicul tribunalului din loc își subțerne în scris supraopinionarea, pe baza protocolului de investigație și a deslușirilor date azi verbal din partea medicilor Dr. Ioan Elecheș și Dr. Hans Krasser, abia luni. Astfel abia în săptămâna viitoare va urma enunțarea sentenței.

La pertractarea de azi, ceva înainte de 11 ore presidentul a dat pauză de cinci minute. În decursul pauzei acusatul Teodor Cernat privind de câteva-ori la publicul ce eșise la aer curat în coridor, era cu ochii scâldați în lacrimi. Își va fi adus omul aminte de băieții lui rémași în ușile oamenilor, de libertatea pierdută și suferințele îndurate nevinovat — cum zice el.

Barbariile gendarmilor. Procesul ce se pertractează acum la tribunalul din Sibiu scoase la iveală un nou capitol despre tractarea neomenoasă, la care s'au espus nenorociiții ajunși la inquisiție gendarmerească. Toți cei patru acușati cu comiterea omorului au fasonat alaltăieri, că înaintea judeului de instrucție au recunoscut faptul numai de groaza maltrătarilor și amenințării, că dacă nu vor fasona cum li-s'a impus din partea lor, vor mânca bătaie încă și mai strașnică. Acusatul Cernat Todor spune că a fost legat fedeleș și călcat sub picioare, apoi amenințat că »Dumnezeu și viața lui e în mâinile lor« numai să cuteze a nu fasona cum li-s'au dat instrucțiile. Todescu spunea, că două zile și două nopți a fost maltratat, nu li-s'a dat nimic de mâncare și de beut și astfel, că se scapă de chinuri a recunescut faptul, dar el nu e vinovat, nu știe nimic de omor. Îl bătuseră până li-a țignit sângele pe gură și pe nas; până au adus lucru li-au ținut o gazetă ca să-i curgă sângele pe ea. Mai crudel spune a fi fost maltratată femeia veduvă a mortului, acusată ca complice la comiterea crimei. În mai multe rânduri a fost bătută, trântită jos, tirăită de picioare pe jos, golită și insultată în tot felul, până li-a țignit pe gură venin, și aceasta în vre-o câteva rânduri. Arată presidentului mâinile zicând că și acum încă, după aproape doi ani de închisoare preventivă, se cunosc vâlcelele pe urma zalelor în cari li strîngeau gendarmii mâinile, ca să o constrîngă a mărturisii faptul.

pirăind înfiorător. Calul alb sforăie frământând pământul sub picioare. Coama-i sboară în jurul lui Tiberiu și-l învîlue ca și o macramă albă. Cu pîrul lung și mătăsoș al cozei, nobilul animal își lovește coastele.

Deodată se aude o pocnitură — și asemenea unei rachete se înalță din coperișul castelului o limbă de foc, pirăind și fumegând. Într-o clipă scena e luminată de o lucire fioroasă. Se naște o larmă și oamenii vin alergând.

»Înapoi — înapoi!« strigă nebunul călăreț, — »pentru cine voiți să stîngeți? — Mai mult nu există nici un Alilovich!»

Flacărele se mișcă violu, arborii se înalță până la cer. Grîndișul vechiu de veacuri, arde asemenea unei făclii. În lăuntru zace fără ajutor tălharul legat și un cadavru în sicriul plin de miresme.

Pe calul plin de spume, turbat și sălbatic de spaimă, călărește Tiberiu jur împrejurul castelului său. Nimănui nu-i era iertat să se apropie cu gând de-a mîntui ceva.

Mi de oameni s'au fost adunat. Când căzu castelul în ruinele sale fumegânde, era deja ziuă.

Nebunul își deschise drum prin mijlocul mulțimei.

Peste trei zile oamenii scoaseră un cadavru din Drava, ceva mai în jos de cetatea Esseg.

Trad de Enea.

La întrebarea presidentului, că dacă nu ei au comis omorul, cum se face de consună aproape întru toate fasiunile lor? femeia spune, că au fost instruși rînd pe rînd ce să fasoneze, apoi duși unul la altul, ca să știe fiecare dintre ei, că ce au de fasonat. De altcum ea nu-și aduce aminte de nimic din ce a fasonat, pentru că era îngrozită de maltrătarile gendarmilor și a dat răspunsuri afirmative la toate întrebările. Cernat d. e. spunea alaltăieri, că el la adecă nici n'a făcut fasiuni, ci li-se cetia fasiunea lui Todescu, ori li-se spunea că Todescu așa și așa a spus la protocol, ear' el, de groaza bătătorilor zicea că »așa o fi fost«.

Sperăm, că apărătorul Dr. A. Frâncu în pleoară va înfiera după merit tractarea aceasta cu nenorociiții oameni.

Conferențele din Tirgoviște. Corpul didactic al gimnasiului »Enăchită Văcărescu« din Tirgoviște a orînduit un ciclu de conferențe publice, în amfiteatrul gimnasiului. Duminecă, 16 Ianuarie după amiază a fost prima conferență A vorbit dl. Const. G. Ionescu, profesor la gimnasia. Subiectul: »În preajma secolului XX«. A fost o privire retrospectivă istorică asupra Românilor și a Europei în sec. XIX, insistându-se mai mult asupra formării statului german, a cărui constituire și organizare, conferențiarul a dat-o ca model națiunii noastre în cele din urmă a încheiat, urînd, ca veacul XX. să fie pentru Români ceea-ce al XIX. a fost pentru Germani. Lume foarte multă și aleasă.

Prelegeri economice în Seliște. În conformitate cu programul prelegerilor economice, ce se țin în decursul lunii Ianuarie, Februarie și Martie în comuna Seliște, Duminecă, în 4 Febr. n. e., presidentul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«, dl. D. Comșa va prelege »despre cultura pomilor«. Prelegerea se ține în sala cea mare a școlii între orele 4^{1/2}—5^{1/2}, d. a. Se atrage prin aceasta atențiunea celor pe carl li privește asupra acestei prelegeri.

Mănăstire românească? În sinul clerului gr-cat din diecesa Orăzeli-mari s'a ivit ideea de a înființa o mănăstire pentru călugărițe române... Cel puțin așa se vede din scrisoarea, ce ne trimite d-șoara Veturia Lazăr de Purcăreți, scrisoare ce publicăm la rubrica chestiunilor bisericești.

Contesă fugită în mănăstire. Contesa minorena Maria Ponninska din Stanislau a fugit într-o mănăstire de călugărițe. Tutorul ei a pretins estradarea, ceea-ce stărița mănăstirii a refuzat. În urma acesteia tutorul a făcut arătarea la poliție și la scaunul orfanal.

MDCCCC, ori MCM? Reuniunea librarilor francezi a făcut întrebare la Academia franceză, că anul 1900 cum să se scrie cu cifre romane? Cu MDCCCC, ori cu MCM? Secretarul Academiei a răspuns, că ambele modalități sînt corecte, comisiunea secției de inscripțiuni și numismatică a Academiei a decis însă pentru formula MDCCCC.

Maltrătarile dela Măcea. Astă-primăvară presa ungurească țipa ca din gura șerpilor în contra pretorului și soții din Măcea, pentru-că maltratează în chip barbar pe cățiva locuitori din Măcea, bănuții că ei ar fi spart cassa comunală și au furat din ea câteva sute de florini. Casul a ajuns să fie judecat la tribunal, care a osândit pe chinitorii nenorociiților oameni. În urma recursorilor ajungînd afacerea la Curie, aceasta a pertractat-o în sedința de Marți reducînd pedeapsa lui Szabó și Molnár la închisoare pe un an, a lui Göbel la 3 luni și a lui Czunyli la o lună. Motive atenuante a fost viața nepătată a acușailor.

Casul este analog cu cel dela Șugag, unde bănuții încă au fost constrînși prin bătăi să mărturisească un fapt pe care acum susțin că nu ei l-au comis.

Tragedia unei familii. În comuna Széltáalló din Bihor locuitorul Földessy Sándor a împușcat pe Várady Gergely pentru-că acesta îi împușcase cănele. Földessy a fost osândit la închisoare pe cincisprezece ani. Soția lui Földessy desperată pentru această osândă, și-a împușcat copilul, apoi s'a împușcat și pe sine.

Opăriți de moarte. La moara cu vapori »Adria« din Oradea - mare plesnind un tub plin cu apă ferbinte, a opărit de moarte pe doi lucrători.

Szalai sin Singer. »Hazánk« de ieri are la știrile zilei următoarea notiță: »Singer Zsigmond, tatăl lui Dr. Szalai Mihály, redactorul ziarului »Magyar Estilap«, a răposat în Budapesta în etate de 76 ani. Tatăl e Singer, ear' fiul Szalai.

Un nou leac în contra tuberculoasei. Se raportează din Nizza, că un medic tîner, anume Dr. Barbery, a inventat pentru curarea tuberculoasei un leac sigur. Se zice, că leacul ar fi o mixtură de cacodylă și gaiacol disolvată în ulei de creozotă.

Scumpirea petrolului. Fabricile din Viena pentru rafinarea petrolului, cu începere dela 1 Februarie au urcat prețul cu 1 coroană.

Cutremur de pământ. În Varjas (Banat) s'a simțit alaltăieri dimineața un cutremur de pământ în direcție nord-sudică. Zguduitura s'a repetat de patru-ori și a fost așa de vehementă, încât icoanele de pe pereți au căzut jos și pereții multor case s'au crepat.

Panică la o înmormântare. În Cinci-biserici cu ocazia unei înmormântări s'a prăbușit o mare cruce de peatră și a căzut pe fata Ioana Hermann. Numai cu mare greu a putut fi scoasă de sub cruce, dusă fiind acasă leșinată. Masa de peatră i-a strivit total o mână până sus la braț.

Influenza în Spania. Influenza grasează în Spania. În Madrid s'au ivit deja 5000 casuri de îmbolnăvire.

Sultanul ofensat. »Coresp. Pol.« are informațiune, că Sultanul a dispus să se facă proces, pe vătămăre de onoare, revistei franceze »Revue d'Europe«, ce apare la Paris, pentru un articol scris în numărul din Noemvrie anul trecut, contra suveranului turcesc.

Zăpadă în Spania. Pe când domnește la noi de un timp încoace un timp de tot moale, cald și primăvăratec, pe alte locuri iarna e încă în toilul ei. Așa în Spania întreagă băntue furtuni mari, troienind cu zăpadă ținuturi întregi.

Știri mărunte. În Budapesta s'au ciocnit alaltăieri două tramvaule electrice, în urma căreia opt pasageri au fost grav răniți.

— Caporalul Mihail Balog, dela reg. 87 din Oradea-mare, s'a împușcat.

— Între Budapesta și Solnoc făptuitori până acum necunoscuți au jăfuit ceupel de postă al trenului. Dintre patru sute pacheturi au dus treizeci.

VIAȚA SOCIALĂ.

Bal în Beiuș.

Balul »Casinei române« din Beiuș se va aranja la 3 Februarie a. c. în sala »Ospătăriei opidane«. Prețul de intrare pentru persoană 2 cor.; de familie după plac. Începutul la 8^{1/2} ore seara.

Tribuna Literară.

Din demonologia poporului român.

(Urmare).

Credința în întorsură se manifestă în foarte multe chipuri, dar toate s'ar pute reduce la cinci tipuri.

1. Căutarea înderēt. Știm în ce constă aceasta, din cele două exemple, al bibliei și al mitologiei grecești și din credința noastră în răul întorcerei din drum. Aceasta în chip negativ. În chip pozitiv, credința se manifestează în mergerea cu spatele înainte, în sărirea cu spatele înainte: adecă prin alungarea duhurilor rele, prin »desfacere«.

Pe credința întorcerei din drum și a căutării înderēt se întemeiază cele două zicători ale noastre: »a merge până la calea noastră« și »a întoarce capul cuiva«. E de sine înțeles, că »duce-te-ai până la calea întoarsă« e un blăstēm, nu prin aceea că dorești omului un ne-succes, ci pentru-că îi poștești întălnirea cu duhul rău. Ear' »întorcerea capului« e oare-cum o vrăjire, o căutătură înderēt, o cădere în puterea demonilor. »Gândul omului se poate abate spre bine, dar' că capul i-se întoarce numai spre rău«. Tocmai asta, că »a întoarce capul cuiva«, are totdeauna înțeles rău, e mărturie că e la mijloc o putere a duhurilor rele.)

2. Asvîrlirea unui lucru înderēt. Condițiunea principală este, să nu te uiți în derēt când asvîrli lucrul. Ear' ael lucru trebuie să fie ori vrăjit și descântat — și atunci poate să fie ori-țe lucru — ori să aibă în sine însuși puterea demonică ori antidemonice, d. e. usturoiu, busuio, pământ dela capul unei punți, sânge de nouă frați, pîr din costița unei fete violată, iarba lui Tatîn, cuie de fer găsite, linguri adunate de pe maidan, cap de șoarece, scurmătură de cioară, cuib părăsit de rândunică, ochi de codoc.

Întorcerea ucleii cu gura în jos joacă un rol de căpetenie în descăntece. Și de obicei se zice:

Eu nu întorc ucleia
Eu întorc gândul
Și cuvîntul
Și inima lui X. cu totul.

Vezi »Vrăji, farmece etc.«, de dl. S. Fl. Marian la »Făcutul cu ucleia« p. 49.

bătură, scama dela un sac cu făină furată, etc.) Asvîrlirea se face totdeauna peste cap, ori peste umărul stîng, peste cel drept nici-odată. Când un om visează că va muri, stă trei zile de-a rîndul cu spatele la fereastra deschisă și asvîrle peste umăr în drum usturoiu — ca s'alunge demonii și să scape de moarte. Apa descântată, cătră a rămas neîntrebuințată de bolnav, se asvîrle de vrăjitoare înderēt peste cap: toată puterea iadului s'ar aduna asupra vrăjitoarei și a bolnavului, dacă apa descântată n'ar fi asvîrlită peste cap. În po voști e un sine qua non al mîntuirii feți-frumoșilor, ca să asvîrle peste cap în calea smelului trei lucruri date lui de Sfânta Vineri (nu e corect, când povestea spune că li-s'au dat de Sfânta Joi ori Luni ori altă sfântă). Acele trei lucruri variază în povești, dar peria nu lipsește, căci ea are în toată mitologia noastră o putere antidemonice. Femeia ca să nu deoache copiii din leagă, scuipe de trei-ori peste umărul stîng, sau cel puțin scuipe spre stînga ca să alunge demonii. Curios e faptul, că țeranul își asvîrle peste cap maseaua scoasă din gură și nu se uită unde-i cade, »ca să crească altele«, zice ei. Nu lui, ci oamenilor în general; asvîrlirea ei se face în numele omenei întregi. Îți aduci aminte de Deucalion al mitologiei grecești.

Dinții scoși și-i aruncă și peste casă. Ori peste umăr, ori peste casă e același lucru; tot așa peste un rîu. Trebuie să fie ceva moștenit din timpurile primitive ale oamenilor într'acest trio: e tot una trupul, locuința și rîul. Apa descântată s'asvîrle și peste casă. Când s'au împăcat doi dușmani, iau trei lucruri (d. e. trei coji de nucă) și fiecare asvîrle peste casa sa un lucru; cu al treilea merg împreună la un rîu, și cu fața întoarsă, îl asvîrle dincolo. Rîurile despart triburi și neamuri; poate-că ei asvîrli ura lor peste rîu într'alt trib? Un obicei frumos e al podurilor la îngropăciuni și într'acest obicei se cuprinde și asvîrlirea banului peste-o gărlă peste care a trecut mortul: un bărbat asvîrle de pe un mal un ban dincolo, și așteaptă până trece convoiul peste pod, uitându-se înainte. Dincolo alt bărbat asvîrle alt ban, dar' acest bărbat stă cu spatele spre rîu. Imi esplic, că un bărbat, prin asvîrlirea banului, privind înainte dă pe mort în puterea morței; celalalt întors, alungă duhurile rele.

(Va urma).

G. Coșbuc.

An apărut:

Căldindarul poporului Bucovinean pe anul 1900, redactat și editat de »Deșteptarea«. Anul XIII. Ceea-ce e »Căldindarul Poporului« la noi, e acest căldindar în Bucovina. E și întocmit după al nostru. A întrodus o rubrică cores-punzătoare »Révașului nostru«, în care ne dă o icoană de mișcarea de peste an a Românilor din Bucovina. E împodobit cu portrete frumoase și actuale: Dr. G. Popovici, Dr. Iancu cav. de Flondor, Dr. V. Branice, venerabilul Zuran, și mai mulți distinși membri, demnitari, ai clerului bucovinean. Costă 25 cr. Îi dorim mult succes.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Diracțiunea: Leo Bauer.

Sămbătă, 3 Februarie n.

DER KLEINE HERZOG.

Operetă în 3 acte, de Charles Lecocq.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 1 Februarie n. 1900

Hotel »Impăratul Romanilor«: Ronay, căpitan din Sămbăta; Comănescu, preot din Co-lea; Ardelean, privatier din Brașov; d-na Brau-setter cu fiica, din Viena; Süs, Alsing, Putz-ker, Koralek, din Viena, Sonn din Arad, Pallak, Mayer, Schneller, Batory, Friedmann, Bato, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Neurahrer«: Tiberia, maeștru de ediie din Italia; Pavlek, mechanic din Moravia; Hiegel, privatier din Bogata; d-na Vertan din Mediaș.

Hotel »Meltzer«: E. Leonhard, I. Leonhard, din Sighișoara, antreprenori; Graevu, secretar din Topârcea; Szkatnitzki cu soția din Budapesta.

*) Toate acestea sînt numai hocus-pobus. Vezi în cartea dlui Marian la descăntecl de fapt, p. 197 cele 99 de feluri de lucruri »farmecătoare«.

„Mătasă-Henneberg“

„HENNEBEG-SEIDE“

— Veritabilă numai procurată direct! —

neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la 14 fl. 65 cr. per metru — pentru haine și bluse! — Tuturor se trimite acasă franco și scutită de vamă. Mustre cu reîntoarcerea poștei. [3] 5-50

G. Henneberg, fabrică de mătasă în Zürich,
(liferant de curte ces. și reg.).

Bibliografie.

Voci de presă asupra

„Călimdarului Poporului“.

Presa noastră, ca totdeauna, nu are decât vorbe de laudă pentru »Călimdarul Poporului«. Eată câteva voci:

„Patria“.

Intre puținele călimdare menite pentru a servi drept busolă poporului nostru în toate afacerile cari îl privesc mai aproape în decursul muncii sale, de peste an ocupă un loc principal dacă nu chiar primul loc »Călimdarul Poporului« pe anul visect 1900 apărut în editura societății pe acțiuni »Tipografia« din Sibiin, care s'a trimis și redacțiunii noastre.

Acest călimdar, care intră în al XV-lea an al existenței sale și care se estinde pe 155 pagini oct, mic, plus numeroase pagini cu inserate folositoare este adevărată podoabă a literaturii noastre calendaristice.

Edat sub egida dirigentei ziarelor »Tribuna« și »Foaia Poporului«, »Călimdarul Poporului« nici n'a putut fi alta decât un adevărat călimdar național, edat anume în bine înțelesul folos al poporului nostru.

De o deosebită importanță este și în anul acesta rubrica »Răvașul nostru«, care conține pe 40 pagini evenimentele cele mai importante pe toate terenele în anul 1899 între Românii din Ardeal, Ungaria, România și Bucovina și în genere în lumea mare.

Răvașul acesta e un perfect catalizator al mișcărilor naționale românești în scurte dar precise liniamente. Pentru delectarea ochiului s'a îngrijit direcțiunea prin ilustrarea călimdarului cu vre-o 20 tablouri bine reușite, cari se referă la mișcările Românilor.

Și acest călimdar cu un material atât de bogat costă broșurat numai 40 b. plus 10 bani, ear' compactat în pânză de salon 1 cor. și 20 bani porto.

Animăm din tot adinsul inteligența și poporul nostru, ca să-si procure acest călimdar folositor, care face toată onoarea editorilor sei. Atragem totodată și deosebita atențiune a editorilor călimdarului nostru bucovinean, asupra acestui călimdar, demn de a fi imitat în toate privințele.

„Liga Română“.

»Frumos și bine întocmit acest călimdar se prezentă ca o adevărată carte ilustrată pentru popor.

O mulțime de articole, schițe, poezii, bibliografii, etc., precum și mai multe clișouri bine reușite dau acestui călimdar o înfășurare foarte plăcută și nu putem decât să-l recomandăm tuturor Românilor“.

„Unirea“.

»E cel mai lătit și deodată și cel mai bine redactat călimdar din cele apărute până acum. Ca și în trecut nota naționalistă e, ceea-ce a dirigit pe redactorii lui. Tot ce a atins viața românească în decursul unui an, toate suferințele, toate bucuriile de cari au fost stăpâniți, toate le găsești aci înșirate ca și într'un lanț cu măiestrie alcătuit. Pieșele de cetire sânt admirabil alese din Carmen Sylva, Coșbuc, Iudita Secula, din esceleanta broșură »Tragedia Calvarului« ș. a. Aci e și inimosul »Răvaș«, pe care sânt încrestate toate lutemplările anului trecut, — sânt și versuri, povește economice, snoave și chipuri din lumea românească ori portrete de bărbați frunțași, capete încoronate ș. a. Aci e și părechea Butean din Ciomacoz, cari în timp scurt au făcut fundațiuni de aproape 20 mii fl. Afară de acestea rubricile necesare unui călimdar, postă, telegraf, tîrguri și multe inserate.

Ne împlinim o plăcută datorință dorind ca acest călimdar bun și ieftin să ajungă în mâinile tuturor oamenilor cu carte din orașe și sate. Tărani nostri ori de câte-ori îl vor deschide în decursul unui an, vor ave totdeauna prilej să învețe și să-si câștige nouă cunoștințe“.

„Transilvania“.

E binecunoscutul și bine văzutul oaspe al poporului nostru, călimdarul întocmit cu adevărată pricepere pentru trebuințele poporului.

Progresul ce-l face acest călimdar din an în an e foarte îmbucurător.

Pe lângă partea obicinuită calendaristică, întocmită cu îngrijire deosebită, cuprinde o parte literară bogată și variată, ca și care rar găsești în călimdarele noastre cele mai alese.

Călimdarul e bogat ilustrat, ear' tiparul nu lasă nimic de dorit.

„Revista Orăștiei“.

»Ca în toți anii, așa și de astădată, Călimdarul acesta are un cuprins bogat și e scris într'un stil poporal«.

„Familia“.

»Călimdarul Poporului« pe anul 1900, redactat de redacțiunea »Tribunei« și editat de institutul »Tipografia« din Sibiin, a apărut cu un cuprins bogat și variat. O lectură foarte interesantă, înzestrată cu multe portrete și ilustrațiuni actuale. Și de astădată forța întregului este rubrica »Răvașul nostru« în care se descrie istoricul anului trecut privitor la noi Românii, astfel încât oricare cetitor are înainte-și o oglindă fidelă a anului. Îndeosebi e bogată partea politică a răvașului, care se încheie cu »România la columbia lui Traian«.

Tărani cari nu cetesc gazete, dar și aceia cari cetesc, vor găsi în acest răvaș un resumat complet al fazelor prin cari a trecut națiunea română în anul acesta. De aceea constatăm cu plăcere, că și de astădată »Călimdarul Poporului« și-a împlinit chemarea. Este instructiv. O adevărată carte pentru popor.

„Albina“.

»Este al 15-lea an al apariției acestui popular, interesant și mult folositor călimdar, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui bun Român«.

Cursul pieței din Sibiin.

Din 2 Februarie n. 1900.

Hârtie-monetă română	Cump.	18.40	vând.	18.60
Lire turcești				
Imperiali (15 R ^o aur)		2.48		2.56
Ruble rusești		11.81		11.45
Galbeni		19.10		19.21
Napoleon-d'ori		117.10		118.20
100 Marco germane		24.—		24.20
Livre sterling				

Bursa de Budapesta.

Din 31 Ianuarie n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	98.50
„ „ „ 4%	94.75
„ „ val. cor. 6%	99.75
Imprumutul căilor ferate ung.	99.50
Bonuri rurale ung.	98.75
„ „ croate-slavone	99.50
Obligațiunile desp. regalilor	95.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.50
Renta de hârtie austriacă	99.50
„ de argint austriacă	99.80
„ de aur austriacă	98.75
Losuri austriace din 1860	189.25
Acțiunile băncii austro-ungare	184.—
„ „ de credit ung.	753.60
„ „ de credit austr.	751.20
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii »Albina«	102.—
Galbeni împărătești	11.44
Napoleon-d'ori	19.20
Mărci 100 imp. germane	118.50
London 10 Livre sterlingi	242.10

Bursa de Viena.

Din 31 Ianuarie n. 1900.

Renta de aur 4%	98.90
Renta ung. v. c. 4%	94.70
Imprumutul căilor ferate ung.	99.70
Bonuri rurale ung.	99.50
„ „ croate-slavone	99.80
Renta de hârtie austriacă	99.60
„ „ argint austriacă	99.55
„ „ aur austriacă	98.90
Losuri austriace din 1860	188.25
Acțiunile băncii austro-ungare	131.60
„ „ de credit ung.	188.25
„ „ de credit austr.	285.40

Bursa de București.

Din 18 Ianuarie v.

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	79 1/4
5% „ am. 1881	5% „ urb. Buc.	87
5% „ „ 1892	5% „ Iași	89 1/4
5% „ „ 1893	Banca Națion.	2540
5% „ „ 1894	„ Agricolă	326
4% „ „ 1899	„ României	
4% „ „ 90.94	„ de scont	274
4% „ „ 1896	Dac. Rom.	498
4% „ „ 1898	Națională	496
4% „ „ 1898	Patria	
Comerțite rurale	Canstrucții	55
5% Obl. c. B. 1883	Basalt artificial	
4 1/2% „ „ 1890	Tramv. nou	
5% „ „ 1895	Baia centrală	110

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Fabrica de jaluși
C. KLEMT,
Braunau în Boemia,
recomandă rouletele sale de lemn și jalușile, sistem nou, premiate de 6-ori. [19] 3-5

Tabelă de prețuri gratis.
Agenți
pentru cumpărători privați se caută în ori-ce ținut

Cine vrea să câștige
400 mărci (circa 500 cor.)
câștig lunar, garantat, cinstit și fără risic poate se câștige, aceia care își trimit adresa și o marcă postală sub V. 21 la Annoncen-Expd. K. F. Wojtan, Leipzig-Lindenau. [315] 41-52

Se află de vânzare la
„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiin
Cartea Stuparilor săteni
de Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.
Editura și proprietatea
„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului“
Prețul 70 bani plus portul postal.
Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adănc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă pe un frantaș învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlăile noastre de tot soiul.
Se viade la
„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiin

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografelei“, societate pe acțiuni în Sibiin:
Lupta pentru drept
de Dr. Rudolf de Jhering traducere de Teodor V. Păcățian.
Prețul 2 coroane.
Această carte ar trebui să o citească și studieze
— fiecare Român,
— luptător pentru
— dreptul național.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiin se află de vânzare opul premiat și publicat de Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român
POVEȘTI DIN POPOR
adunate de Ioan Pop-Retegeanu.
Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 1 cor. plus 20 fl. porto.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni Sibiin.
Se află de vânzare:
Chestiunea Română în Roma.
Conferența domnului Roberto Fava.
Prețul numai 40 bani.

Pentru oameni tineri există numeroase mijloace din străinătate, franceze, engleze și germane, în contra durerilor și seursurilor de țeve.
În toate casurile, în cari medicii prescriu oleu de santal, mai consult și mai bine este a se întrebuința
Santal-Egger,
preparat din cel mai bun oleu de santal din India, prescriș pacienților din partea medicilor.
Prețul unui flacon 3 coroane, la trimiterea înainte a prețului franco 3 cor. 40 fil.,
2 flacoane 6 cor. [268] 24-40
3 flacoane 9 coroane.
Farmacia la „Palatinul țerei“ în Budapesta, VI, Váci-körút 17.

Doriți se cetii
un interesant
Roman?
Vi-se recomandă
„Castelul din Carpați“
— Roman dn viața poporului românesc din Ardeal. —
de Jules Verne
Premiat de „Academia franceză“.
Traducere, — unica autorisată de editorul proprietar francez — făcută de Victor Onișor.
Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII pagin. în octav mare, de o elegantă rară la cărțile românești, și este împodobit cu 26 ilustrațiuni admirabile, executate după clișouri din Paris.
Prețul:
Edițiunea populară: 1 cor. 60 fil. + 10 fil. porto postal.
Edițiunea de lux: 2 cor. 40 fil. + 20 fil. porto.
Edițiunea de lux compactat: 4 cor. + 20 fil. porto.
Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.
A se adresa direct la
Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni, Sibiin, strada Poplăci nr. 15.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIIN.
Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator
Al. Vlăhuță,
se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:
„Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 cor. 3.—
„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) cor. 3.50
„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 64 bani cor. 1.28
„Din goana vieții“, ediția III. (1895) cor. 3.50
„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 96 b.
„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 32 b.
„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 cor. 2.50
Cel mai nou volum de nuvele:
„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 cor. 2.—
Comandele să se adreseze:
„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiin.